

ПРОФЕСІЙНІ ЯКОСТІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО ФАХІВЦЯ СФЕРИ УПРАВЛІННЯ

У статті розглядаються варіанти підходів до вирішення проблеми формування у майбутніх фахівців сфери управління якостей ділової людини, які характеризують можливості особистісного потенціалу у суспільно-громадській, державно-політичній, виробничій сферах.

Ключові слова: професійні якості, інтегровані управлінські навички, поняття “ділова людина”, професійна культура фахівця.

Постановка проблеми. Враховуючи сучасний стан розвитку соціально-економічного України, недосконалість юридичних та економічних параметрів формування професійної освіти, підготовка конкурентоспроможного фахівця, здатного до активної діяльності в певній галузі і, особливо, в міжгалузевому управлінському просторі, набуває актуального значення. Особлива увага зосереджується на детальному розгляді питань професійних якостей ділової людини, які характеризують можливості особистісного потенціалу у суспільно-громадській, державно-політичній, виробничій сферах.

Аналіз досліджень і публікацій. Дослідження сучасної літератури, наукові розробки М. В. Вачевського, Н.В. Карпенко, Н.В. Кузьміної, Є.Ф. Зеєр, І.А. Мартинюка, дають нам можливість розглянути різні підходи до визначення сутності і змісту професійно значущих якостей майбутніх фахівців в управлінській сфері.

Мета статті. Дослідити теоретичний доробок вітчизняних науковців щодо визначення ролі професійних якостей конкурентоспроможного фахівця сфери управління.

Виклад основного матеріалу. Досліджена наукова література підводить до думки, що позитивні результати і високі показники виробничої діяльності доступні професіоналам, які уміють сформулювати та оволодіти певними професійними якостями, інтегрованими управлінськими навичками, такими як: [1]

- адаптаційна мобільність: схильність до творчих форм діяльності, неперервність, поглиблення й оновлення знань ініціативність, нетерпимість до відсталості, консервативних проявів, прагнення вчити інших, бажання якісних

змін в організації і в змісті власної діяльності, готовність до обґрунтованого ризику, прагнення нововведень, розширення кола своїх повноважень, діловитість;

- контактність: товарищескість, емпатія, інтерес до людей, високий рівень розуміння у сфері міжособистісних відносин, здатність приваблювати людей, бачити себе зі сторони, слухати, розуміти і переконувати людей, уміння подивитися на конфліктну ситуацію очима співрозмовника;

- стресостійкість: інтелектуальна й емоційна захищеність у проблемних ситуаціях, самовладання і тверезість мислення у прийнятті колективних рішень, володіння навичками саморегуляції стану;

- домінантність: власність, честолюбство, прагнення до особистої незалежності, лідерство, готовність до безкомпромісної боротьби за свої права, самоповагу, високий рівень самооцінки і притягання, сміливість, вольовий характер.

Сьогодні, безперечно важливим, в підготовці студентів напряму “менеджмент”, крім фахових знань та володіння ними комп’ютерно-інтегрованими технологіями, є формування трьох наступних рис: [5]

1. Вміння спілкуватися з людьми, що може стимулюватись:

- роботою в групі;
- заохоченням ораторства.

2. Самоконтроль в умовах невизначеності, що може стимулюватись:

- симуляцією стресу;
- роботою з малозрозумілими завданнями та непевною метою.

3. Практичний підхід і орієнтованість на дію, що може стимулюватись:

ПРОФЕСІЙНІ ЯКОСТІ КОНКУРЕНТНОСПРОМОЖНОГО ФАХІВЦЯ СФЕРИ УПРАВЛІННЯ

- обговоренням кейсів;
- практичними завданнями в реальному світі.

Фахівець, що працює в галузі підготовки сучасних спеціалістів Стівен Коуві (Stephen Covey) стверджує, що ефективного професіонала у бізнесі визначають його професійні звички, які знаходяться на перетині трьох речей: [5]

- знання;
- навички;
- бажання.

Представники американської дослідницької організації Gawwup за результатами своїх спостережень називають визначні Коуві звички – талантами і вважають, що існує три групи талантів: [5]

- таланти прагнення досягти успіху (орієнтація на досягнення,
- енергійність, конкурентність, амбіційність тощо);
- таланти мислення (сконцентрованість, самодисципліна аналітичність,
- акуратність, стратегічне мислення, системне мислення, креативність тощо);
- таланти міжособистісних стосунків (розуміння емоцій інших людей,
- комунікабельність, уміння працювати в команді тощо).

Отже успіх менеджера, маркетолога, економіста, банківського, іншого фахівця сучасного підприємства, службовця лежить на перетині фахових знань, ділових навичок і внутрішньої енергії.

При підготовці фахівців сфери управління актуалізуються дослідження з проблем формування у кожної особистості якостей ділової людини, які характеризують можливості особистісного потенціалу і суспільно-громадській, державно-політичній, виробничій сферах.

Поняття “ділова людина” розглядається у трьох основних аспектах [8].

Це, по-перше, особистість взагалі, з набором певних рис, якостей, способів поведінки, що проявляються у повсякденному житті та діяльності;

по-друге, представник соціальної самореалізації людства, пов’язаної з функціонуванням націй і народностей у суспільно-політичному житті;

по-третє, професіонал та спеціаліст у конкретній виробничій сфері.

Предметом нашої уваги є маркетолог рекреаційно-туристичної сфери. Враховуючи роль і значення маркетингової діяльності для розвитку абсолютно любого підприємства або галузі, фахівець-маркетолог відіграє в цьому одну з ключових ролей. Це зумовлює, як вважають дослідники, необхідність формування у майбутніх

маркетологів найбільш значущих якостей ділової людини, а саме: цілеспрямованість, креативність, інтелігентність, лідерські здібності і схильність до новачій. Дехто з вітчизняних фахівців до них додають товариськість, працездатність, самовладання, відкритість, творчий підхід до справ, соціальну активність і відповідальність.

До якостей ділової людини можна віднести ініціативність, чесність, працелюбність, рішучість, практичність, організованість, наполегливість, комунікабельність, самокритичність [8].

Серед якостей, необхідних для успішної психофізіологічної взаємодії з предметами та знаряддями праці в конкретних соціально-економічних умовах і трудовому колективі майбутній професіонал повинен мати певний набір якостей. Фахівці виділяють серед них найбільш потрібні для сучасного випускника вищого навчального закладу.

Це – компетентність, здатність до організації й планування; самостійність, готовність приймати рішення і нести за них відповідальність; уміння визначати шляхи при впровадженні прийнятих рішень у практику; своєчасно вносити корективи, враховуючи реалії обставин; спрямованість на співробітництво [3].

Аналізуючи чинники успішності підприємницької діяльності, спеціалісти визначають такі провідні якості підприємця: пошукова активність, соціальна відповідальність, організованість, практична спрямованість, воляова наполегливість.

У сучасних умовах розбудови і прискоренні соціально економічного розвитку України особливого значення набувають такі якості сучасного спеціаліста як: ініціативність у розв’язанні нетрадиційних задач, мобільність, креативність, спроможність до самоосвіти, цивілізаційна толерантність, інтеркультурологічна компетенція, що у свою чергу, разом із знанням іноземної мови уможливають здатність до кваліфікованої професійної діяльності як вдома, у своїй країні, так і в іншомовному середовищі.

На думку Г.О. Копил, випускники ВНЗ нашої країни зможуть лише тоді застосувати свої професійні якості повною мірою, з найбільшою користю, коли ці якості будуть поєднані з оновленою, збагаченою професійною культурою, а тому формування культури майбутнього фахівця є актуальною соціально-педагогічною проблемою сьогодення [6].

Висновок. Професійна культура фахівця – це інтегральна категорія якості, яка формується за рахунок розвинених власне професійних якостей і властивостей, має міцне підґрунтя культури, поєднується із здатністю до філософського,

ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА ОФОРМЛЕННЯ СТАТЕЙ У НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ЖУРНАЛ “МОЛОДЬ І РИНОК”

1.Приймаються одноосібні статті (співавтори). Текст обсягом 6 – 10 друкованих сторінок із двома-трьома ілюстраціями (рисунками, фотографіями). У статтях повинно бути чітко і стисло, без зайвих математичних формул, викладено те нове та оригінальне, що досягнуто авторами в їх практичній діяльності. Потрібно уникати повторів, зайвих подробиць та загальновідомих положень, на які можна посилатися, вказуючи відповідний номер у списку літератури, що додається.

2.Рукопис статті надсилається у одному примірнику (обов'язково перший), надрукованих через півтора інтервали на одній сторінці стандартного паперу, з пронумерованими сторінками.

ДО РУКОПISУ ДОДАЮТЬСЯ:

- УДК;
- ключові слова;
- анотація статті на окремій сторінці у одному примірнику українською мовою (у випадку подання статті російською, польською чи іншими мовами, додається анотація на мові оригіналу статті та українською мовою);
- рисунки, фотографії з підписаними підписами;
- список літератури, оформлений у відповідності з діючим ДСТ-ом (за абеткою; у тексті в дужках позначається позиція та сторінка [3, 47]);
- відомості про автора (авторська картка: прізвище, ім'я та по-батькові, посада, місце праці, вчений ступінь, наукове звання, адреса (службова, домашня), телефони).

3. До статей додається рекомендація кафедри (відділу) установи, де автор працює, і рецензія доктора чи кандидата наук; для статей докторів та кандидатів наук рецензій не потрібно.

4. Таблиці повинні мати назви та порядковий номер. Одночасне використання таблиць та графіків для пояснення одних і тих же положень не рекомендується.

5. Статті підписуються всіма авторами із зазначенням домашньої адреси, номерів домашнього та службового телефонів автора, який буде листуватися з редакцією з приводу цієї статті.

Редколегія відхиляє статті з порушенням цих вимог:

Відповідно до вимог ВАК України (Постанова №7-06. 1 від 15 січня 2003 р.) необхідно дотримуватися таких елементів написання статей: постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями, аналіз основних досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується дана стаття; формування цілей статті (постановка завдання); виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів; висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

Сфера розповсюдження та категорія читачів:

- загальнодержавна, зарубіжна;
- викладачі університетів, ВНЗ всіх рівнів акредитації, студенти, аспіранти, науковці, спеціалісти, які підвищують свої професійні компетенції в галузі освіти та педагогічних наук.

Програмні цілі (основні принципи) або тематична спрямованість:

Ознайомлення із питаннями наукових досліджень педагогіки, ринкової економіки, інфраструктури ринку, історії, філософії, психології, формування професійних компетенцій у студентів ВНЗ, організації навчального процесу, використання інформаційних технологій у навчанні, виховання учнівської молоді та студентства у високих християнських цінностях і моральних та культурних засадах, української та романо-германської філології, тощо.

Головний редактор Мирон Вачевський
Комп'ютерний набір та верстка Іван Василюк
Технічний редактор Михайло Примаченко
Художнє оформлення Христина Стасик